

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ
'सेंट्रल प्रोव्हिन्सेस शासन, शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५१३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ व्दारा स्थापित, व
महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६) व्दारा संचालित राज्य विद्यापीठ'

महाविद्यालय विकास विभाग

छत्रपती शिवाजी महाराज प्रशासकीय परिसर, रविंद्रनाथ टागोर मार्ग, नागपूर-४८० ००१, दुरध्वनी क्रमांक:

०७१२-२५२९९३२, २५२२३९०

फॅक्स नं. ०७१२-२५५५७०१, Email ID : infoarcollege@ymail.com

क्र.म.वि.वि./ 5258

दिनांक:- २६/०९/२०१९.

प्रति,

✓ प्रचार्य/विभाग प्रमुख

सर्व संलग्नीत महाविद्यालय/विद्यापीठाचे पदव्युत्तर शैक्षणिक विभाग व
संचालित महाविद्यालये, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

विषय:- विद्यापीठ व महाविद्यालयातील जातीवाद थांबवण्यासाठी कार्यवाही न करणाऱ्या
महाविद्यालयांवर कार्यवाही करण्याबाबत.

संदर्भ:- उशिसं/मवि-१/जातीयवाद/२०१९/१७८८३, दिनांक १७ सप्टेंबर २०१९.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भाकित पत्रांचे अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, आपल्या अधिपत्या
खालील येत असणारे पदव्युत्तर विभाग व महाविद्यालयांत कार्यरत असलेले प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्या
कडून मागासवर्गीय विद्यार्थी (SC/ST/OBC) यांच्या कोणत्याही प्रकारचा छळ होऊ नये यासाठी
संलग्नित असलेले पत्राप्रमाणे कार्यवाही करण्याकरिता विद्यापीठ अनुदान आयोग यांनी विद्यापीठास
कळविले आहे.

आपणास संलग्नित उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व विद्यापीठ अनुदान
आयोग, नई दिल्ली यांच्या निर्देशान्वये कळविण्यात येते की प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्या कडून
मागासवर्गीय विद्यार्थी (SC/ST/OBC) यांचा कोणत्याही प्रकारे छळ होऊ नये याबाबतची दक्षता घेउन
महाविद्यालयात खेळीमेळीचे वातावरण तयार करण्यास प्रयत्न करावे. तसेच याबाबत केलेल्या
कार्यवाहीचा अहवाल शासनास व विद्यापीठाला पाठवावा.

कृपया कळावे.

आपला,

(डॉ. रमण मदन)

उपकुलसचिव (अति.कार्य),

प्रतिलिपी :- श्री हरिभाऊ शिंदे, वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे - ४११ ००१.

क्र.नांक संकीर्ण-२०१९/प.क्र.२३८/विश.उ.
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मादाम कामा रोड, हुतार ११, राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक : ०९.०९.२०१९

शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन
(उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग)
महाराष्ट्र शासन, मुंबई-३२

13 09 2019

अद्यक क्रमांक: 94329
शाखा:-

प्रति,

संचालक,
उच्च शिक्षण
पुणे.

विषय :- विद्यापीठ व महाविद्यालयातील जातीयवाद थांबवण्यासाठी
कार्यवाही न करणाऱ्या महाविद्यालयांवर कारवाई करण्याबाबत.

संदर्भ :- १) मुंबई विद्यापीठ परिपत्रक दिनांक १० मे, २०१६

२) यु.जी.सी. पत्र दि. १ मार्च, २०१६ Letter No.D.O.F.N.1-7/2011(SCT)

महोदय,

महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्याकडून मागासवर्गीय विद्यार्थी
(SC/ST/OBC) यांची जातीयद्वेषातून कोणत्याही प्रकारचा छळ होऊ नये यासाठी यु.जी.सी. व
मुंबई विद्यापीठाने उपरोक्त संदर्भाधीन सर्व महाविद्यालयांना कळविले आहे. तरी देखील अनेक
महाविद्यालयाने या परिपत्रकाप्रमाणे कार्यवाही केलेली नाही, ही बाब अध्यक्ष, प्रहार स्टुडंट्स
ऑर्गनायझेशन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी शासनाच्या निदर्शनास आणली आहे व उपरोक्त
संदर्भाधीन पत्रान्वये दिलेल्या आदेशाप्रमाणे कार्यवाही न करणाऱ्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांवर
तात्काळ कारवाई करण्यात यावी, अशी विनंती केली आहे. सदर पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे.

तरी अध्यक्ष, प्रहार स्टुडंट्स ऑर्गनायझेशन,, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी केलेल्या
विनंतीच्या अनुषंगाने आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबत सर्व अकृषी विद्यापीठाना आपल्या
स्तरावरून कळविण्यात यावे व त्याप्रमाणे शासनास अवगत करण्यात यावे, ही विनंती.

आपला,

(प्रविणकुमार पवार)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सदर पत्र वरीलप्रमाणे

प्रत माहिती तथा आवश्यक त्या कार्यवाही करीता :-

- १) कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
- २) अध्यक्ष, प्रहार स्टुडंट्स ऑर्गनायझेशन, महाराष्ट्र राज्य, डी २५/१-६ अष्टगंध सोसायटी,
सेक्टर ४८, सीवूड्स, नेरुळ, नवी मुंबई-४०० ७०६

मात्रे १
०३/२०१९
१३/९

सीमा गांगुळकर

16/9

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-४११ ००१.

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९

फॅक्स नं. ०२०/२६११११५३.

क्र.: उशिसं//मवि-१/जातीयवाद/२०१९. / 11883

दिनांक: १९/२०१९.

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.
२. सर्व कुलसचिव, अर्काष विद्यापीठ, उच्च शिक्षण.

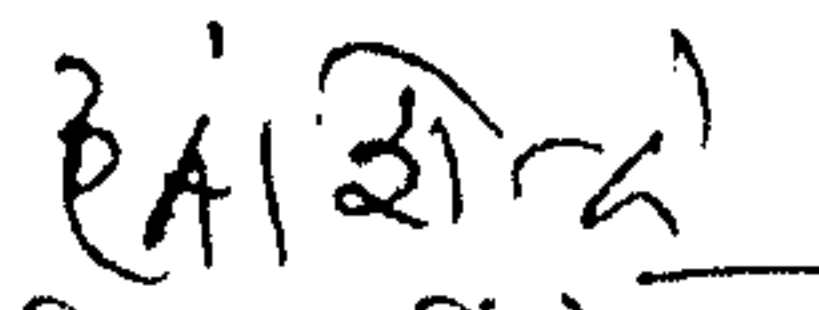
विषय- विद्यापीठ व महाविद्यालयातील जातीयवाद थांबवण्यासाठी कार्यवाही
न करणा-या महाविद्यालयावर कारवाई करण्याबाबत.

- संदर्भ- १. शासन पत्र क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र. क्र. २६८ /विशि-३ दि. ०९/०९/२०१९.
२. मुंबई विद्यापीठ यांचे परिपत्रक क्र. Special Cell/१००/२०१६-
१७१२ दि. १०/५/२०१६.
३. विश्वविद्यालय अनुदान आयोग यांचे क्र. D.O.F. No १७३२०२२(SCT) दि. १
माचं. २०१६.

उपरोक्त विषयाबाबतच्या संदर्भाकित पत्राच्या छार्याकित प्रती सोबत जोडल्या आहेत
अवलोकन करावे.

महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्याकडून मागासवर्गीय विद्यार्थी
(SC/ST/OBC) यांचा जातीयद्वेषातून कोणत्याही प्रकारचा छळ होऊ नये यासाठी
विश्वविद्यालय अनुदान आयोगाने संदर्भाधिन पत्रान्वये सर्व विद्यापीठांना कळविले आहे. व
संदर्भ क्र. २ नूसार मुंबई विद्यापीठाने परिपत्रकाद्वारे अधिनस्त महाविद्यालये व विभागपमुख
(विद्यापीठे) यांना कळविले आहे. तरी देखील अनेक महाविद्यालयाने या परिपत्रकाप्रमाणे
कार्यवाही केलेली नाही. ही बाब अध्यक्ष, प्रहार स्टुडंट्स ऑर्गनायझेशन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
यांनी शासनाच्या निदर्शनास आणली आहे.

संदर्भाधिन पत्रान्वये दिलेल्या आदेशाप्रमाणे कार्यवाही करणेबाबत आपल्या अधिनस्त
महाविद्यालये व विद्यापीठांना तात्काळ कार्यवाही करणेबाबत निर्देश देण्यात यावे. व
कार्यवाही न करणा-या महाविद्यालयाबाबत प्रकरणे अंमलबजावणी व पाठपुरावा करण्यात
यावा.

(हरिभाऊ शिंदे)
वॉरंट प्रशासन अधिकारी
उच्च शिक्षण संचालनालय
महाराष्ट्र राज्य, पुणे ४११००१.

प्रत- प्रविणकुमार पवार, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्राशिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

University of Mumbai

BY HAND URGENT

CIRCULAR:

No. Special Call/CC/2016-17/2

Subject: Prevention of Caste based discrimination in Higher Education Institutions

The Principals/Directors of affiliated Colleges in Arts, Commerce, Science, Law, Education, Engineering, Management, Pharmacy, and equivalent courses, Heads of the University Department are hereby informed that the Secretary, University grants Commission vide its letter No. D.O.F.No.1-7/2014(SCT) dt. 1st March, 2016 informed to cease to act on the following point of caste discrimination

- I. The Office/faculty members should desist from any act of discrimination against SC/ST student on grounds of their social origin.
 - II. The University/Institute/College may develop a page on their website for lodging such complaints of caste discrimination by SC/ST student and also place a complaint register in the Registrar/Principal Office for the purpose. If any such incident comes to the notice of the authorities, action should be taken against the erring official/faculty members promptly.
 - III. The university and colleges should ensure that no official/faculty members indulge in any kind of discrimination against any community or category of students.
- You are also requested to advise the officials/faculty members of your College/Institute/University Department that they should be more sensitive while dealing with above such incidents of caste discrimination.

Further you are also requested to bring the content of this circular to the notice of concerned.

Date: 10 May, 2016

Place: Mumbai

Yours faithfully,

(Dr. M. A. Khan)

Registrar

The Principal/Director of affiliated Colleges/Institutes in Arts, Commerce, Science, Law, Education, Engineering, Management, Pharmacy, and equivalent courses and Heads of the University departments.

प्रो. डॉ. जसपाल एस. सन्धु
सचिव

Prof. Dr. Jaspal S. Sandhu
MBBS, MS (Ortho), DSM, FAIS, FASM, FAFSM, FFIMS, FAMS
Secretary

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
University Grants Commission
(मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार)
(Ministry of Human Resource Development, Govt. of Ind.)
बहादुरशाह ज़फ़र मार्ग, नई दिल्ली-110002
Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002
Ph.: 011-23239337, 23236288.
Fax : 011-23238858, email : jssandhu.ugc@nic.in

D.O.F.No.1-7/2011(SCT)

1st March, 2016

Dear Sir/Madam,

Subject: Prevention of Caste based discrimination in Higher Educational Institutions

Kindly refer to this office letter of even number dated 19.07.2011 and subsequent reminder dated 02.07.2013 and to request you to take the following action:

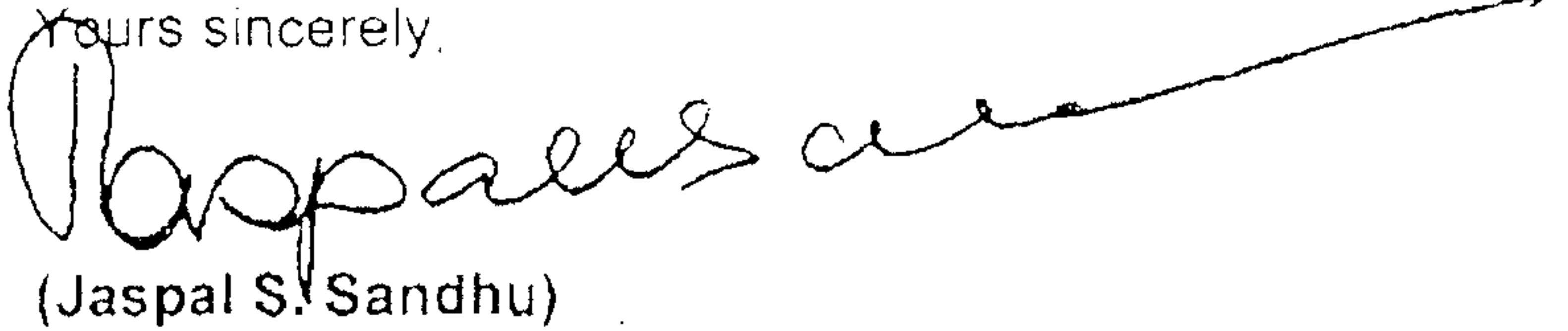
- i. The Officials/faculty members should desist from any act of discrimination against SC/ST students on grounds of their social origin.
- ii. The University/Institute/College may develop a page on their website for lodging such complaints of caste discrimination by SC/ST students and also place a complaint register in the Registrar/Principal Office for the purpose. If any such incident comes to the notice of the authorities, action should be taken against the erring official/faculty members promptly.
- iii. The university and colleges should ensure that no official/faculty members indulge in any kind of discrimination against any community or category of students.

You are also requested to advise the officials/faculty members of your university/Institute that they should be more sensitive while dealing with above such incidents of caste discrimination, and send Action Taken Report to UGC in the prescribed format on the email : sctsection@gmail.com. The format is available on UGC website www.ugc.ac.in.

The above instructions may also be circulated to all the constituent and affiliated colleges of your university for follow-up action please.

With kind regards,

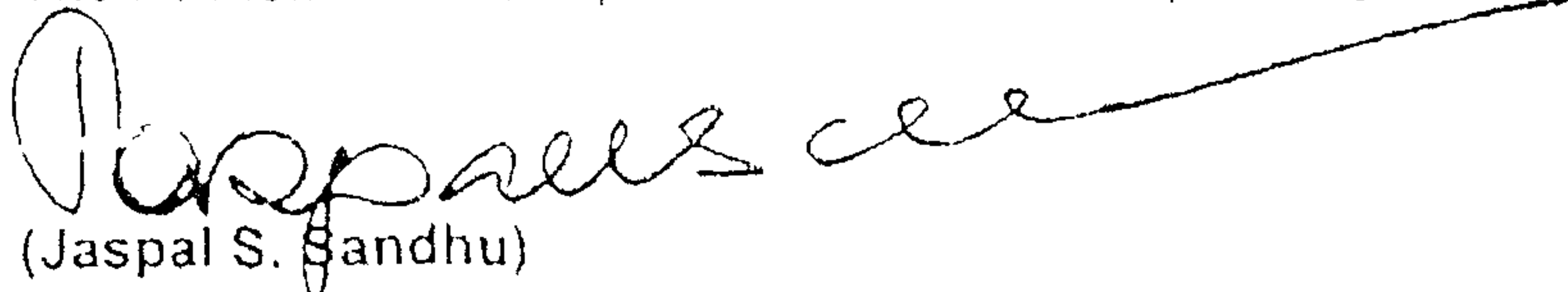
Yours sincerely,

(Jaspal S. Sandhu)

The Vice-Chancellor of all Universities.

Copy to :

The Publication Officer, UGC, New Delhi for uploading on UGC website.

(Jaspal S. Sandhu)

85/19 ues
19/11/19

प्राहार
जनशक्ती पक्ष

16 JUN 2019

80/
23/07/19

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

कार्यालय ... रंग (विश्व)

दिनांक ... १३/६/१९

संस्थापक नेते

PRAHAR STUDENTS ORGANIZATION

नोंदणी क्र.: रा.नि.आ./रा.प.नों./२०१६ प्र. क्र. - १०९/का. क्र. ११/२०१६

अॅड. मनोज टेकाडे

महाराष्ट्र अध्यक्ष

आमदार
वल्पू कर्

दिनांक : ४ /६/२०१९

मा. संस्थापक (विश्व)

16 JUN 2019

प्रती,

- १) मा. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय मुंबई
- २) मा. कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई

विषय : यु.जी.सी. च्या आदेशा प्रमाणे विद्यापीठ व महाविद्यालयातील जातीयवाद थांबवण्यासाठी कार्यवाही करणेबाबत.

शालेय शिक्षण, कोडा आणि कल्याण
उच्च व तंत्र शिक्षण, मुंबई
भाषा विकास विभाग, मुंबई विद्यापीठ
मंत्रालय, यु.जी.सी. पत्र दि. १ मार्च २०१६

7 JUN 2019

मुंबई विद्यापीठ परिपत्रक दिनांक १० मे २०१६

यु.जी.सी. पत्र दि. १ मार्च २०१६ letter No.D.O.F.N. 1-7/2011(SCT).

महोदय,

महाविद्यालयात रागिंगच्या समस्या प्रमाणे जातीयद्वेषातून विद्यार्थी छळाच्या तक्रारी यु.जी.सी व मुंबई विद्यापीठास प्राप्त झाल्या आहेत. महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्या कडून मागासवर्गीय विद्यार्थी (SC/ST/OBC) यांची जातीयद्वेषातून कोणत्याही प्रकारचा छळ होऊ नये या साठी यु.जी.सी. पत्र दि. १ मार्च २०१६ व मुंबई विद्यापीठाने १० मे २०१६ रोजी परिपत्रक काढून सर्व महाविद्यालयांना कळवले आहे तरी देखील अनेक महाविद्यालयांने परिपत्रकाप्रमाणे कार्यवाही केलेली नाही, महाविद्यालयांने तत्काळ परिपत्रकाची कार्यवाही सुरु करून develop a page on their website for lodging such complaints of cast discrimination by SC/ST student and also place a complaint register in the Registrar/Principal Office for the purpose.

मुंबई विद्यापीठाने केवळ महाविद्यालयांना लिखी पत्र पाठवले त्या नंतर मुंबई विद्यापीठातील एकही महाविद्यालयांने त्यांच्या संकेतस्थळावर(websites) वर यु.जी.सी नियमा प्रमाणे बदल करून मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना तक्रार नोंदवण्यासाठी पेज तयार केले नाही. महाविद्यालयात मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा जातीय छळ होऊ नये यासाठी यु.जी.सी केलेल्या नियमांची जे महाविद्यालय अंमलबजावणी करणार नाही त्या महाविद्यालय प्राचार्यांवर तत्काळ कारवाई करण्यात यावी.

आपले विनीत

Adv. मनोज टेकाडे
अध्यक्ष

Adv. अजय तापकीर
सरचिटणीस

संतोष गवस
संघटक

महेश दाभोलकर
मुंबई अध्यक्ष

मयूर महाजन
अभियांत्रिकी अध्यक्ष

संपर्क : 9029237056 / 9773273066
मुख्य कार्यालय : ६६ सी विंग, मनोरा आमदार निवास, नरीमन पॉईंट, मुंबई - ४०० ००२. E-mail id : praharvs@gmail.com
पत्र व्यवहार पत्ता : डी २५ / १-६ अष्टगंधा सोसायटी, सेक्टर ४८, सीवूड्स, नेरळ, नवी मुंबई - ४०० ७०६.